

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VI.

Ч. 24.

СУБОТА, 15-ГО МАРТА 1924.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MARCH 15th, 1924.

No. 24.

VOL. VI.

Ліберальні послы з індустриальних центрів виступають проти свого правительства

ЗАПОВІДЖЕНА ЗНИЖКА ТАРИФІВ ПРИЧИНЮ ОПОЗИЦІЇ ДО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

ЛІБЕРАЛИ - ІНДУСТРІАЛІСТИ ЗІ СХОДУ ПРОТИ ЗНИЖКИ ТАРИФІВ НА РІЛЬНИЧІ ЗНАРЯДИ.

Посол Реймонд з Брентфорда каже, що невідповідний капітан державного корабля повинен уступити.

ОТТАВА, 14. марта. — Ліберальній партії грозить розкол. Правительство Кінга, не маючи задоволення абсолютної більшості в парламенті, пішло на поступки прогресивним (фармерським) послам з західної Канади і під час отворення парламенту заповідо в тронівій промові знижку цлової тарифи на рільничі знаряддя. Проти цього виступили ліберальні послы з промислових округів східної Канади і заявили, що будуть поборювати всяку, хоч-би найменшу знижку тарифи. Премієр Кінг і його правительство найшлися в скрутнім положенню і в ліберальній партії може прийти до розколу, а то й до упадку теперішнього кабінету.

Каждуть, що бунт проти правительства на Сході веде Винсет Мессей, голова "Massey-Harris Co.", що виробляє рільничі знаряддя. Він був минушого тижня в Оттаві і переговорював з членами правительства. З достовірних жежер повідомляють, що Мессей загрозив, що спродасть свої фабрики і в такий спосіб закінчить ітновання одинокого в Канаді підприємства, що виробляє рільничі знаряддя. Відомо є, що "International Harvester Co." зі Злучених Держав вже від ряду літ є готова набути "Massey-Harris Co." і таким робом позбутися всякої конкуренції на ринку збуту рільничих знаряддя. Дотепер канадське підприємство відмовлялося перейти в руки американської компанії і задержало свою тожність. Коли-ж правительство Кінга переведе знижку тарифи на рільничі знаряддя, чим дасть доступ до Канади американським виробам, то Мессей є готовий спродати і замкнути свої фабрики.

Урядово повідомляють, що премієр Кінг, умучений працею, вийав на відпочинок до Етлентік Сіті в Злучених Державах. Та в дійсності, як кажуть в добре поінформованих кругах, він вийав на "мирові переговори" з несприимирими до його програми лібералами. Разом з ним вийав Ендрю Гейдон, бувший ліберальний організатор на Канаду. Можливо, що переговори розпочалися в Торонто, або в офісі "Massey-Harris Co." в Батавії в Нью Йорку. Про їх перебіг нікому ще нічого невідомо.

Вчера по полудни в домініальнім парламенті промовляв ліберальний посол В. Г. Реймонд з Брентфорда, Онт. Він без ніяких обиняків заявив своєму правительству, що буде виступати проти всякої, хоч-би і найменшої знижки цла на рільничі знаряддя. Реймонд сказав в своїй промові, що як капітан державного корабля не вміє добре керувати кораблем, то повинен уступити. Хоч Реймонд не згадував тут про премієра Кінга, то проте кождому було зрозуміло, що це до него відносилось. Взагалі Реймонд в багатьох місцях промови атакував премієра, але ніколи в прямий спосіб і не згадував його імені.

В. Г. Реймонд є третім ліберальним послом, що підчас дебати над відповіддю на тронову промову виступив проти пропонованої знижки цлової тарифи на рільничі знаряддя.

В ТУРЕЦЬКІЙ РЕПУБЛІЦІ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ РАДІКАЛЬНІ РЕФОРМИ.

НАЦІОНАЛЬНЕ ЗІБРАННЯ ВИРОБЛЯЄ ПЛАН ЗАМІНИ ТУРЕЦЬКОЇ АЗБУКИ ЛАТИНСЬКОЮ.

Турецькі жінки домагаться від національного зібрання скасування многоженства і гаремів.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 14-го марта. — Тепер, коли каліфат зістав вже скасований, турецьке національне зібрання в Ангорі звертає свою увагу на справу европеизації і модернізації Туреччини.

Турецькі законодавці працюють над планом заміни турецької азбуки на латинську і одна відповідальна газета в Константинополі вже почала виходити по французьки.

Послы національного зібрання уважають, що драстичні реформи є konieczні, як що Туреччина має зайняти своє належне місце в родині народів.

Серед пропонованих законопроектів є такі: скасування грецького і вірменського па-

триархатів та жидівського рабінату і знесення навчання релігії в чужинських школах Туреччини.

Деякі послы домагаться цілковитого замкнення правителних грецьких вірменських, жидівських та інших чужинських шкіл.

Філя реформ захопила цілий край. Щоби не бути випередженим мушниками, турецькі жінки вносять петиції до національного зібрання, щоби воно ухвалило нові закони відносно їх прав. В цих законах мали бути включені: скасування полігамії і гаремів, знесення евнухів, обмеження розводу і дозвіл виходити зяміж, коли дівчина має 17 літ, замість 13.

РІВНОПРАВНІСТЬ МУСУЛМАНІВ В С.Р.С.Р.

МОСКВА, 11. марта. — Рада Народніх Комісарів Союзу Рад Соц. Республік підкреснула вагу Міжнародного Дня Робітниць виданням декрету, яким увільнила 8,000,000 мусулманських жінок в С.Р.С.Р. від нерівностей, які від віків наложили на них їхні мусулманські правителі.

Раднарком видав новий закон, на підставі котрого карается 5 роками в'язниці того, що викрадає молоду, як також родичів, котрі слугують своїх дочок виходити заміж.

Також карается в'язницею тих, що платять за молоду її родичам або своякам.

С.Р.С.Р. НЕ ЗГОДИТЬСЯ НА РІШЕННЯ "ЛІГІ НАЦІЙ".

МОСКВА, 13. марта. — Напередодні спроби "Ліги Націй" поладити спір між Польщею і Литвою ізза Мемеля, радянське правительство видало урядову декларацію, що не згодиться на вирішення судьбі Мемеля, як що це вирішення западає без його участі.

ОБХОДЯТЬ РІЧНИЦЮ ПОВАЛЕННЯ ЦАРИЗМУ.

МОСКВА, 13. марта. — По цілім Союзу Радянських Соціалістичних Республік відсвятковано сему річницю повалення російського царя Миколи II.

Радянські газети звертають увагу на стійкість радянського правительства та на те, що Радянські Республіки щасливо перейшли через різні лихоліття.

ПАПА ВСТАВЛЯЄТЬСЯ ЗА КАТОЛИКАМ В РОСІІ.

РИМ, 13. марта. — Папа Пій видав в імені католиків в Росії апел до всіх правительств, що навязали зносини з радянським правительством. Він просить ті краї, щоби вони наклонили радянське правительство, аби воно зменшило переслідування, від яких терплять католики в Росії. Апел свій папа вислав до Великої Британії, Італії, Еспанії і Греції.

(Забуває папа, або вдає, що не знає, що в Росії ніхто не переслідує католиків. Як що і були там покарані високі католицькі достойники, то не за свої релігійні вірування, але за контрреволюційну діяльність, а навіть за шпйонажу в користь чужої держави і то підчас війни з тою державою.)

КЕСЛ ГЕЙТ, Юта, 14. марта. — З засианих тут минулої суботи 173 майнерів витягнуто на верх 163 трупів. Тільки 10 майнерів не знайдено.

Жінки домагаться також, щоби перед винчанням обі сторони предклали посвідки здоров'я і щоби справи розводів рішались тільки перед судовими трибуналами.

Жінка президента Кемалая Паші, яка набула освіту в Англії, стоїть на чолі жіночого руху за введення цих реформ.

КОРОЛЯ ГУССЕЙНА ПРОГОЛОШЕНО КАЛІФОМ

ЛОНДОН, 13. марта. — Врочиште проголошення короля Гуссейна з Геджазу каліфом всіх Мусулман відбулося у вівторок в Шунегі, в Транс-Йорданії. Про це доносить кореспондент "Дейлі Експрес".

В церемонії взяла участь велика палестинська делегація. Всі арабські партії Палестини злучилися разом, щоби задемонструвати перед світом свою єдність. Сирія була також заступлена.

Абдуль Меджід, якого Турки скинули недавно з каліфа, переслав телеграфічно Гуссейнові свої вітання в імені всієї турецької королівської родини.

КОРОЛЬ ГУССЕЙН ПРИНЯВ КАЛІФАТ.

ЄРУСАЛИМ, 13. марта. — Король Гуссейн з Геджазу прийняв офірту каліфату, вручену йому палестинськими делегатами. Він сказав, що жалуврадше, ніж винув Турків за прогнання буюшого каліфа Абдула Меджіда і предкладає членам турецької королівської родини місце охорони.

МОРГАН ПОЗИЧИВ ФРАНЦІЇ \$100,000,000.

НЬО ЙОРК, 13. марта. — Група ньюйорських банків на чолі з "Дж. П. Морган & Ко." уділила Банкові Франції позичку в сумі \$100,000,000, щоби помочти французьким фінансам. Таке оповіщення видало з офісу Моргана. Якій є процент від позички, про це в оповіщенні не сказано.

Завдяки цій позичці, а також завдяки меншій позичці англійських банків, вартість французького франка почала знова підноситися.

З упадком франка у Франції почала була зростати доріжниця, а особливо піднеслилися ціни на хліб. В той сам час пастарі збивали великі зиски.

НІМЕЦЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ РОЗВ'ЯЗАНИЙ.

БЕРЛІН, 13. марта. — Президент Еберт розвязав сьогодні парламент. Найголовнішою причиною розвязання парламенту є брак правительственої більшості в парламенті, яка уможливила би правительству переводити свої законопроекти. В опозиції до теперішнього кабінету стоять соціалісти, націоналісти і монархісти. Нові вибори відбудуться правдоподібно 11. мая.

Переслідування української соціалістичної преси.

В Луцьку виходив тижневик "Селянська Доля", котрий поліцією без суду закрито, а відповідального редактора Степанюка увязнено.

На днях появилася перше число газети "Селянин", котра також, не побачивши світла, тою-ж поліцією зістала закрити, а редація і шрифот опечатані.

РАДІКАЛИ ОСТАЮТЬ У МАЙНЕРСЬКІЙ ЮНІ

ГЛЕЙС БЕР, Н. С., 14. марта. — В копальнях Домініальної Вуглевої Компанії робота стало продовжається.

В майнерській юні не зайшли ніякі зміни. Пару днів тому назад донесення подавали, що буде розпочата цілковита реорганізація "Юнайтед Майн Воркерс" в Новій Скошії, однак ця відомість не зістала потверджена. Кажуть, що радикальна група (в дійсності радикальним є цілий 26. дістрікт) хоче задержати свій зв'язок з головним офісом майнерської юні в Індіанополіс.

ХОЧЕ РОЗСЛІДИТИ ПРИЧИНУ ІНДУСТРІЇ.

ЕДМОНТОН, Алта., 14. марта. — П. М. Кристофер, робітничий посол з Ракі Мантейн, поставив в провінціоноальнім парламенті внесок, в яким жадає назначення спеціальної комісії, яка розслідала би гірничу індустрію провінції.

Посол заявляє, що загаль повинен мати деякі інформації про кошти продукції і зиски, які роблять вуглеві компанії.

ДЕЛЕГАЦІЯ С.Р.С.Р. ПРЕДКЛАДАЄ СВОЇ ПОВНОВАСТІ.

ОТТАВА, 13. марта. — В правительствених кругах отримано нині відомість, що радянська торговельна делегація пропозити завтра канадському правительству свої повновасті.

Сподіються, що переговори в столиці будуть тривати кілька днів. Характер пропозицій делегації не зістав виявлений.

ЗАСУДИ НА БОЛГАРСЬКИХ СЕЛЯН.

ВІДЕНЬ. — Болгарський воєний суд в Севево засудив 44 селян на в'язницю від 1 до 15 років за оказування ними опору підчас перевороту Цанкова.

Зібрана в більшім числі селянська товпа демонструвала проти цього присуду з окликами: "Хай живе селянська партія!"

АРЕШТОВАННЯ КОМУНІСТІВ В ЕСТОНІІ.

РЕВЕЛЬ, 19. лютого. — В Естонії відбуваються масові арешти комуністів. Заарештовано більш як 500 членів комуністичної партії. Між заарештованими є 5 членів парламенту, крім того — багато членів міських управ та повітових самоуправодвань.

ЗАСИЛАЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПРОФЕСОРІВ.

ЛЬВІВ, 19. лютого. — Газети повідомляють про заслання на Мазурські озера багатьох українських професорів та вчителів з Коломиї. Омелян Посик, Григорій Гимащук, Остап Світлик та деякі інші мають оселитися в Кросні. Причина — негальна шкільна діяльність.

ОБРЕГОН ПРОГНАВ З АРМІЇ 65 ГЕНЕРАЛІВ.

ЕЛ ПАЗО, Тексас, 14. марта. — Як подають нашівіші сюди відомости з головної квартири президента Обрегона, в Мексико прогнано з армії в наслідок недавнього повстання не менше як 65 генералів.

В загальнім прочищуванню армії позбавлено військової ранги і увільнено з армії 9 дивізійних генералів, 16 командантів бригад і 40 звичайних генералів.

Президент Обрегон планує перевести цілковиту реорганізацію мексиканської армії.

12 СІЛ ЗНИЩЕНО ПІДЧАС ЗЕМЛЕТРУСУ.

САН САЛЬВАДОР, 14. марта. — Підчас 420 землетрусів, які навістили протягом біжучого тижня Коста Ріку, 12 сіл перемінилися в руїни, а їх мешканці живуть тепер в шатрах.

ЗОЛОТІ ГРОШІ В РАДЯНСЬКИХ РЕПУБЛІКАХ.

МОСКВА. — З днем 10. квітня в Союзі Рад. Соц. Республік перестануть курсувати теперішні паперові гроші.

Всі радянські паперові рублі повинні бути вимінені в Державнім Банку на золоті гроші не пізніше як 30. квітня.

Курс виміни встановлений 13-кий: 50,000 рублів випуску 1923 р. за один рубель золотом.

ПОВІДОМЛЯЮТЬ ПРО ЗМІНУ НАЗВИ МІСТА.

ВАШІНГТОН, 14. марта. — Радянське правительство повідомило нині почтовий департамент, що назва міста Петроград, відома перед війною як Ст. Петербург, зістала перемінена на Ленінград в честь помершого голови Раднаркому С.Р.С.Р. Миколая Леніна.

3 ПРИВОДУ 63 РОКОВИН СМЕРТІ ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА

СТАРАННЯМ ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКОГО ГУРТКА ПРИ ВІДДІЛІ СТОВ. У.Р.Д. В ВІННІПЕГУ

— відіграється —

В СУБОТУ, ДНЯ 15-ГО МАРТА Ц. Р.
В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

дуже гарну драму відомого поета Т. Г. Шевченка п. н.:

Назар Стодоля

— 3 —

ВЕЧЕРНИЦЯМИ

РІЧ ДІЄТЬСЯ В XVII. ВІШ КОЛО ЧИГИРИНА В КОЗАЦЬКІЙ СЛОБОДІ НА РІЗДВО В НОЧІ. — ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТКО ПРОСИТЬ ПРИБУТИ НА ЦЮ ВИСТАВУ ЯКНАЙЧИСЛЕНІШЕ.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.
ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ.

Тикети можна набути кождого вечера в Укр. Роб. Домі, а в день представлення при касі.

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

— устроюється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО МАРТА Ц. Р.
В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.
ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНИЙ ЧАС!